

ΕΝΘΡΟΝΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΦ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΠΡΑΖΑΒΙΛ ΚΑΙ ΓΚΑΜΠΟΝ Κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Με τις πατρικές ευχές και ευλογίες της ΑΘΜ του Πάπα και Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ.Θεοδώρου Β', την Κυριακή, 14^η Απριλίου ε.ε., πραγματοποιήθηκε στον Ιερό Καθεδρικό Ναό Αγίου Δημητρίου πόλεως PointeNoire του Κονγκό, όπου η έδρα της Επισκοπής, η ενθρόνιση του Θεοφιλ. Επισκόπου Μπραζαβίλ και Γκαμπόν κ.Παντελεήμονος.

Της ενθρονίσεως προηγήθηκε Αρχιερατικό Συλλείτουργο, προεξάρχοντας του Σεβ.Μητροπολίτου Καμερούν κ.Γρηγορίου, ως εκ προσώπου της ΑΘΜ, με την συμμετοχή συσώμου του κλήρου της Ιεράς Επισκοπής Μπραζαβίλ.

Προσαγορεύων τον ενθρονιζόμενον Θεοφιλ. Επίσκοπο κ.Παντελεήμονα ο Σεβ.Μητροπολίτης Καμερούν ανέφερε τα εξής□

«Θεοφιλέστατε Επίσκοπε Congo-Brazaville & Gabon κ.κ. Παντελεήμον, αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για την αναξιοτήτά μου να παρίσταμαι σήμερα στην ενθρόνισή Σου εκπροσωπώντας την Α.Θ.Μ. τον Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρον τον Β', ο οποίος, δι' εμού, ευλογεί την αρχήν της νέας Εκκλησιαστικής διακονίας Σου και ευλογεί και τον ανοιχτόκαρδο λαό της Επισκοπής Σου.

Σήμερα, Θεοφιλέστατε κ. Παντελεήμον, ήλθα κοντά Σου να εγκαινίσω επισήμως και μυστηριακώς μια νέα σχέση που απαιτεί από Εσένα η των Αλεξανδρέων Μήτηρ ημών Εκκλησία... Σήμερα, ενώπιον θεού και ανθρώπων άρχεται το μέγα μυστήριο της πατρότητας το οποίο θα σε συνδέσει δια βίου με αυτήν την ευλογημένη μεριά του κλήρου του αγίου Μάρκου...Σε κάθε λειτουργία που θα τελείται στα όρια της Επισκοπής Σου από τούδε και εις το εξής και όταν, θα αναφέρονται από τους Ιερείς και τους Διακόνους τα ιερά λόγια: « Υπέρ του Πατρός και Αρχιεπισκόπου ημών Παντελεήμονος ...του Κυρίου δεηθώμεν...» θα Σου υπενθυμίζεται το αιώνιον χρέος της Πατρικής διακονίας ενώπιον του Ποιμνίου Σου...

Έχεις την μεγάλη ευλογία να είσαι ο πρώτος Επίσκοπος της Ιεράς αυτής Επισκοπής, βέβαια προ Εσού προηγήθη το έργο του Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτου π. Θεολόγου ο οποίος με τα таланτα που τον προίκισε ο θεός έθεσε σοβαρές οργανωτικές βάσεις για την παρουσία της Ορθοδόξου Εκκλησίας στη φιλόξενη αυτή χώρα. Πολύτιμος συνεργάτης, βοηθός και συγκυρηναίος της ιεραποστολής. Το έργο του αναγνωρίζεται από όλους, ως προς την ποσότητα, ως προς την ποιότητα και ως προς το αθόρυβον και άοκνον του χαρακτήρος του. Η Εκκλησία του αγίου Μάρκου στέκεται απέναντί του, εσαεί ευγνωμονούσα για αυτό.

Θεοφιλέστατε αγιε Αδελφέ, η μέχρι τώρα διακονία Σου στην αγία μας Εκκλησία, σε διάφορες θέσεις με επιστέγασμα την διακονία Σου ως Αρχιγραμματέως του Παλαιφάτου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, εφάνέρωσε ενώπιον όλων μας τα таланτα με τα οποία Σε χαρίτωσε ο θεός και Εσύ ως πιστός δούλος δεν τα έκρυψες, αλλά τα εργάσθηκες και τα επεξεργάσθηκες και ανεδείχθης «δίκαιος και αγαθός επιστάτης του σιτομετρίου» δια τον λόγον αυτόν σε «κατέστησε κύριον επί τοις υπάρχουσιν Αυτού» (Λουκ. 12, 42) .

Εδώ, στον Αφρικανικό τούτον αγρόν καλείσαι να υπάρξεις κατά πρώτον «Πατέρας» των, εξ εγγύς και μακράν, επιστρεφόντων προς τον Πατρικό οίκον της αγίας μας Εκκλησίας με ο,τι κόπους, πόνους και θυσίες απαιτεί και εμπεριέχει η έννοια του Πατρός... καλείσαι να αρνηθείς τον εαυτόν Σου και να θυσιάζεις κάθε διάθεση υπεροχής και δυνάμεως στο Μυστήριο των προσερχομένων στον Πατρικόν οίκον...

Δι' Εσέ η Ιεραποστολή μέχρι εχθές ήταν άγνωστος, ήκουες εξ ημών των αρχαιοτέρων το

λόγον μας περί αυτής... και ως άλλη Μαρία «την αγαθήν μερίδα εξελέξω ήτις ουκ αφαιρεθήσεται από Σου ..» (Λουκ. 10, 41) και επέλεξες να έλθεις και να συνδράμεις τις ταπεινές μας προσπάθειες της σποράς του ευαγγελικού Λόγου. Μεγάλη και αγαθή η ώρα της αποφάσεώς Σου Αδελφέ... ποτέ μην μεταννοήσεις για την απόφασή Σου αυτή. Ουσιαστικά η απόφασή Σου, είναι απόφαση συσταυρώσεως με τα πάθη και παθήματα των Αφρικανικών λαών, είναι απόφαση αγία διότι, γνωρίζεις πολύ καλά ότι, ο κάθε εσταυρωμένος ποτέ δεν κατεβαίνει μόνος Του από τον Σταυρό αλλά πάντα τον κατεβάζουν• και σε πείσμα των σταυρωτών Του πάντοτε Ανασταίνεται από Αυτόν που οδοποίησε δια του Σταυρού τον δρόμο της Αναστάσεως... Αυτός θα είναι η παρηγοριά Σου και η ζωοποιός Σου δύναμη, Αυτός και φίλος και αδελφός και πατέρας και αγαπημένος...Αυτός η εμπνευσή Σου και το έργο σου.

Θεοφιλέστατε άγιε Αδελφέ, η Αφρική είναι η ιδική μας ξενιτεία και φεύγουμε από όσα γνωρίζαμε στον τόπο μας και καλούμεθα να ζήσουμε χωρίς αυτά για να δημιουργήσουμε αυτά που θα προκύψουν από την συνάντησή μας με τον κόσμο της Αφρικής. Καλούμεθα να εγκαταλείψουμε την Ναζαρέτ της οικογενειακής, και εκκλησιαστικής μας ασφαλείας και αυταρκειάς και να πορευθούμε τον δρόμο• πρώτον, προς την Γαλιλαία των Έθνών, να μπούμε στις Συναγωγές και στις συνάξεις του Λαού και να ερμηνεύσουμε τας γραφάς με γνώμονα την εμπειρία της Ορθοδόξου θεολογίας... να ανεβούμε τα όρη, να διασχίσουμε τις ερήμους και να μακαρίσουμε πτωχούς και πένητας, ορφανούς και χήρες, πενθούντες και ελεήμονες, καθαρούς τη καρδιά και ταπεινούς τω πνεύματι ... Και κάπου εκεί μεταξύ Ιερουσαλήμ και Ιεριχούς να συναντήσουμε το ημιθανή και γυμνό αδελφό και να τον διακονήσουμε για να δοξολογηθεί και εξ ημών το όνομα του «πλησίον Κυρίου»...

Καλείσαι Αδελφέ μου να μιλήσεις για τον Χριστό δηλαδή, για την Αλήθεια και την Ζωή και την Οδό σε έναν κόσμο..., που παρέμεινε για αιώνες μέσα στο ψέμμα της μαγείας και της αγυρτίας, σε έναν κόσμο που κυκλώνεται καθημερινά από τον θάνατο..., σε έναν κόσμο που αναζητά τον δρόμο του ανάμεσα στον κόσμο. Ο λόγος Σου για τον Χριστό θα πρέπει να έχει αυτήν την δυναμική και αυτό το πάθος που να ξεπερνά την μεταφορά ιστορικών γνώσεων περί Αυτού, να ξεπερνά την προσπάθεια μνήμης του εκκλησιαστικού τρόπου υπάρξεως και να ενσαρκώνει Αυτόν τον ίδιο τον Χριστό ενώπιον των ακρωμένων του λόγου σου περί Αυτού.

Αυτή είναι η ουσιαστική διαφορά του λόγου των Ιεραποστόλων από τον λόγο όλων των άλλων Ποιμένων των αρχαίων Εκκλησιών... Και θα δεις, Αδελφέ μου, τον ίδιο τον Χριστό να «βεβαιώνει» τον λόγον Σου περί Αυτού, «δια σημείων που θα επακολουθήσουν» ... Έτσι γεννάται «η μνήμη Χριστού» που ζητά να αναγεννάται καθημερινά με το «μυστήριο της Αναμνήσεως»...

Αυτός θα είναι ο αγώνας Σου, και μην αναμένεις να βρεις κατανόηση από κανέναν, γιατί μην ξεχνάς ότι, και στον «Πατρικόν οίκον» υπάρχουν πάντα οι πρεσβύτεροι νομοταγείς αδελφοί που θα αντιδρούν ακόμα και στις αποφάσεις της χαράς του Πατρός σύμφωνα με τα όσα μπορεί να χωρέσει η στενότης της- κατά τα άλλα- αγαπώσης καρδιάς των. Θέσε την χείραν σου σήμερα επί το άροτρον και άρχισε να εργάζεσαι τις εντολές του Θεού σ' αυτήν την γωνιά της Αφρικής και θα δεις «τον ουρανόν ανεωγότα και τους αγγέλους του Θεού αναβαίνοντας και καταβαίνοντας επί τον Υιόν του ανθρώπου», ο Οποίος θα δοξάζεται και σ' αυτόν τον τόπον και με τις ιδικές Σου προσπάθειες.

Τα έτη σου είησαν πολλά, Θεοφιλέστατε άγιε Αδελφέ, γόνιμα, εύκαρπα και μεστά του Θείου Ελέους και «έντεινε και κατευοδού και κατακυρίευε» όσα, το πνεύμα αυτού του κόσμου θεωρεί ότι υπάρχουν στην ζωή ως ιδική του λεία».

Ο Θεοφιλ.Επίσκοπος κατά τον Επιβατήριο λόγο του είπε□

«Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Καμερούν κ.Γρηγόριε, Εκπρόσωπε της Αυτού θειοτάτης Μακαριότητας, του Πάπα και Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρου

Β΄,

Σεβαστοί Εκπρόσωποι των άλλων χριστιανικών Ομολογιών,

Εντιμότατοι Άρχοντες, οι συναχθέντες στη Χαρά της Ορθοδόξου Εκκλησίας του Κογκό – Μπραζαβίλ και της Γκαμπόν,

Αιδεσιμώτατοι Ιερείς της Επισκοπής μας, Αγαπητοί αδελφοί και συνεργάτες του ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας μας, Ευλογημένε λαέ του Θεού,

Η παρούσα εκκλησιαστική τελετή είναι γνωστή ως «ενθρόνιση του Επισκόπου», που σημαίνει εγκατάσταση σε θρόνο επισκοπικό. Σίγουρα η ανάδειξη σε Επίσκοπο αποτελεί την ύψιστη τιμή που η Εκκλησία επιφυλάσσει σε κάποιο κληρικό, αλλά και η ύψιστη ευθύνη που αναθέτει σε αυτόν. Ο Επίσκοπος, αναβιβαζόμενος στην Αρχιερατική Καθέδρα και ιστάμενος «εις τύπον και τόπον Χριστού» – αυτός είναι ο λόγος όπου στον Επισκοπικό θρόνο υπάρχει πάντοτε η ιερή εικόνα του Μεγάλου Αρχιερέως Χριστού- είναι η ορατή κεφαλή της Επισκοπής, ο εγγυητής της ενότητός της και της Ορθοδόξου πίστεως σε αυτή, ο Πατέρας και ο Ποιμενάρχης της. Ως Ποιμενάρχης διαποιμαίνει, λοιπόν, την Επισκοπή με πατρική αγάπη και στοργή, δεν έχει όμως το δικαίωμα να επιτρέψει την παρέκκλιση των Κληρικών και των πιστών από όσα η Ορθόδοξη Εκκλησία πρεσβεύει, σύμφωνα με την διδασκαλία του Ιδρυτού της Ιησού Χριστού και τις αμετάβλητες και αναλλοίωτες στους αιώνες αποφάσεις των Αγίων Επτά Οικουμενικών Συνόδων.

Υπό από αυτές τις εκκλησιολογικές εμπειρίες και παραδόσεις, η Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, κατόπιν προτάσεως του Μακαριωτάτου Πάπα και Πατριάρχου κ. Θεοδώρου Β΄, ίδρυσε την 7η Οκτωβρίου 2010 την Ιερά Επισκοπή Μπραζαβίλ και Γκαμπόν, αποσπώντας τα δύο παραπάνω κράτη αντιστοίχως από την πνευματική και διοικητική δικαιοδοσία των Ιερών Μητροπόλεων Κεντρίας Αφρικής και Καμερούν, στις οποίες έως τότε ανήκατε και από τις οποίες όλοι εσείς, οι ορθόδοξοι χριστιανοί, ανετράφητε πνευματικώς.

Και την 21^η Νοεμβρίου 2012 η «Μητέρα-Εκκλησία» μας, το Πατριαρχείο μας, απεφάσισε ότι έφθασε η στιγμή για την εκλογή του πρώτου Επισκόπου, που θα αναλάβει την ευθύνη της περαιτέρω πορείας και πνευματικής αναπτύξεως της Εκκλησίας του Κογκό και της Γκαμπόν.

Να λοιπόν, που σήμερα, ενώπιόν σας στέκομαι ως ο Ποιμένας που η Εκκλησία όρισε για να σηκώσω στους ασθενείς μου ώμους την τεράστια αυτή ευθύνη, για την οποία θα δώσω λόγο στον Αρχιποίμενα Χριστό κατά την Ημέρα της Κρίσεως.

Αγαπητοί μου αδελφοί,

Το Ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού, η διδασκαλία των Αποστόλων και των Αγίων, η ζωή, η μαρτυρία και το παράδειγμά τους, μαζί με τις Αποφάσεις των Αγίων Επτά Οικουμενικών Συνόδων, καθορίζουν την πορεία της χριστιανικής ζωής όλων μας. Αυτή η ασφαλής οδός της πνευματικής σωτηρίας, την οποία η Ορθοδοξία κρατά αναλλοίωτη και ανόθευτη εδώ και 2000 χρόνια, αποτελεί και την σταθερή πορεία της αρχιερατείας μου που σήμερα αρχίζει επισήμως.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, το Εκκλησιαστικό Σώμα, αγιαζόμενο από τα ιερά Μυστήρια, με επίκεντρο την θεία Ευχαριστία, παραμένει αδιάσπαστα ενωμένο με τον Σωτήρα Χριστό, εκφράζεται μέσα στον πυρήνα της Εκκλησίας που είναι η Ενορία. Η σημασία της Ενοριακής Κοινότητας για την Χριστοκεντρική ζωή των πιστών είναι καθοριστική. Εντός αυτής γεννάται και αναπτύσσεται η ορθόδοξη πίστη και το ορθόδοξο ήθος ως συνολική στάση ζωής, όχι μόνον πνευματικά, αλλά και κοινωνικά. Η Ενορία καλλιεργεί την πνευματική ζωή, κατευθύνει τον πνευματικό αγώνα, οδηγεί στην μετάνοια και την

συναδέλφωση. Η Ενορία αγιάζει, ενώνει, περιφρουρεί, θεραπεύει, αγκαλιάζει! Εντός αυτής δημιουργείται και το κοινοτικό πνεύμα. Οι λαϊκοί αδελφοί μετέχουν στη διοίκηση των Ενοριών, στη διαχείριση των ναών και στο φιλανθρωπικό έργο. Στην Ενορία τα ατομικά γεγονότα, όπως η γέννηση, η βάπτισμα, ο γάμος ή ο θάνατος γίνονται και συλλογικά – κοινωνικά, ενώ ενδυναμώνουν την ενότητα της τοπικής κοινωνίας.

Και στο επίκεντρο όλων αυτών των γεγονότων βρίσκεται ο Εφημέριος, ως ποιμένας, πνευματικός πατέρας, αδελφός, φίλος, σύμβουλος, συμπαραστάτης, συγκυρηναίος. Ο Ιερέας είναι ο Πατέρας της Ενοριακής Κοινότητας που με απόλυτη υπακοή και σε συνεργασία προς τον Επίσκοπο, διαποιμαίνει την Ενορία με βαθεία και ειλικρινή πίστη προς τον Χριστό, ο οποίος από άπειρη αγάπη θυσιάστηκε για την σωτηρία των ανθρώπων. Κατά τον ίδιο τρόπο ακριβώς και ο Κληρικός, μιμούμενος το παράδειγμα του Κυρίου, οφείλει να ζει με καρδιά γεμάτη πίστη, αγάπη, συγχωρητικότητα, κατανόηση, υπομονή, υπακοή και πνεύμα προσφοράς και θυσίας υπέρ των πιστών της Ενορίας του, σύμφωνα με τους λόγους του Κυρίου «Εγώ ειμί ο Ποιμήν ο καλός. Ο ποιμήν ο καλός την ψυχήν αυτού τίθησι υπέρ των προβάτων» (Ιωαν.10, 11) .

Αδελφοί μου,

Αντικρύζοντας εσάς, τον λαό του θεού, αισθάνομαι πως στο σημείο αυτό της προσωπικής μου ιστορίας δεν με καλεί ο θεός να διορθώσω τους άλλους, αλλά να προσφέρω στο μέτρο των ελαχίστων δυνατοτήτων μου, τις αφορμές εκείνες, οι οποίες θα προκαλέσουν τους άλλους να αποφασίσουν οι ίδιοι για την αλλαγή της ζωής τους. Η νέα διακονία μου ξεκινά σε μία κρίσιμη περίοδο για ολόκληρο τον κόσμο. Στη σύγχρονη εποχή δεν υπάρχουν πλέον αυτονόητα πράγματα. Οι κοινωνίες αλλάζουν συνεχώς, η επιστήμη εξελίσσεται, η τεχνολογία προοδεύει, οι ανθρώπινες συμπεριφορές μεταλλάσσονται.

Εμείς όμως, οι Χριστιανοί, έχουμε ένα μήνυμα ακλόνητο να κηρύττουμε διαρκώς στον κόσμο, ένα μήνυμα που έρχεται από τον ίδιο τον Χριστό, όταν ακόμη βάδιζε πάνω σε τούτη τη γη «*εγώ ειμί τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς*» (Ιωαν.8,12). Και επίσης εἶπε «*Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν*» (Ματθ.28,19).

Μια Εκκλησία, λοιπόν, που δεν ανοίγεται στον κόσμο και δεν προσκαλεί ελεύθερα και αβίαστα τον κάθε άνθρωπο, ανεξαρτήτως φυλής, γλώσσας και πολιτισμού, να μετέχει αυτού του μοναδικού γεγονότος, της συναντήσεως με τον Χριστό, το Φως και την Ελπίδα του κόσμου, δεν είναι απλώς μία "κλειστή Εκκλησία", αλλά μία "ανύπαρκτη Εκκλησία", αφού η Εκκλησία είναι ακριβώς αυτό: η συνάντηση του ανθρώπου με τον θεό. Αυτή την συνάντηση υπηρετεί θυσιαστικά το παλαιόφατο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας στην απεραντοσύνη της αφρικανικής ηπείρου και για αυτήν την συνάντηση ταπεινώς διατίθεμαι να αναλώσω την ζωή μου διακονώντας σε αυτή την ευλογημένη και φιλόξενη γωνία της γης, το Κονγκό-Μπραζαβίλ και τη Γκαμπόν. Ιδού λοιπόν και εγώ, αδελφοί, εν μέσω υμών ως πρώτος και έσχατος, ως ο ηγούμενος και ο διακωνών.

Ολοκληρώνοντας, επιτρέψατέ μου να ευχαριστήσω εκ βάθους καρδιάς τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καμερούν κ. Γρηγόριο, ο οποίος πάντοτε με περιβάλλει με πολλή αγάπη και με περισσή χαρά ήλθε από το Καμερούν για να εκπροσωπήσει τον Μακαριώτατο Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ.Θεόδωρο Β΄, τον πολυσέβαστο και αγαπημένο Πατέρα και Ευεργέτη μου, δίπλα στον Οποίο έζησα και εμαθήτευσα για επτά συνεχή χρόνια.

Ευχαριστώ εγκάρδιως τους αγαπητούς ιερείς της τοπικής μας Εκκλησίας για την εγκάρδια υποδοχή τους και την διάθεση της απροσκόπτου συνεργασίας, καθώς και όλους τους συνεργάτες του ποιμαντικού έργου αυτής. Ιδιαίτερω ευχαριστώ τον Προκάτοχό μου στην ποιμαντική διακονία αυτού του τόπου, Σεβ. νυν Πενταπόλεως κ.Ιγνάτιο, πρώην Κεντρίας Αφρικής, υπό την πεπνυμένη ποιμαντορία του οποίου εξελίχθη το ποιμαντικό έργο ως του σημείου να ζητεί ίδιον Επίσκοπο.

Ευγνωμόνως στέκομαι έναντι της πολυετούς και πολυκάρπου ιεραποστολικής προσφοράς

του Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμ. κ.θεολόγου Χρυσανθακοπούλου, ο οποίος διηκόνησε κατά τα τελευταία δύο έτη και ως Πατριαρχικός Επίτροπος της Επισκοπής. Το επιτελεσθέν έργο όμως του π.θεολόγου δεν θα είχε φθάσει σε αυτό το σημείο, εάν δεν υπήρχε η ανιδιοτελής συναργωγή της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, της Αδελφότητος Εξωτερικής Ιεραποστολής Θεσσαλονίκης, άλλων ιεραποστολικών συλλόγων της Ελλάδος και του εξωτερικού και ιδιαιτέρως του Συλλόγου Εξωτερικής Ιεραποστολής Πατρών «ο Πρωτόκλητος», ο οποίος εξεχόντως εστήριξε και συνεχίζει να στηρίζει τις ιεραποστολικές μας προσπάθειες.

Με ιδιαίτερη χαρά χαιρετίζω τους εκπροσώπους των υπολοίπων χριστιανικών ομολογιών και τους εκπροσώπους των Αρχών του κράτους και της πόλεώς μας, με πρώτο τον Εξοχ.κ.Σεραφείμ Bhalat, εκπρόσωπο του Προέδρου της Δημοκρατίας του Κονγκό, που τιμούν την Ορθόδοξη Εκκλησία της χώρας με την παρουσία τους, ως και τους αντιπροσώπους των διπλωματικών αποστολών, που με ευγένεια ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή μας. Προσβλέπω σε αγαστή συνεργασία με όλους προς όφελος του ευγενούς λαού του Κονγκό.

Προσεύχομαι, με όλη τη δύναμη της καρδιάς μου, ο Πανάγαθος θεός να ευλογεί τον Εξοχώτατο Πρόεδρο της Δημοκρατίας του Κονγκό κ.Denis Sassou Nguesso, το ευλογημένο κράτος μας και όλους εσάς. Παρακαλώ και εσείς να προσεύχεσθε για εμένα».